

Rezultatele recensământului berzei albe (*Ciconia ciconia*) în România în 2004

În cele ce urmează dorim să prezentăm o sinteză a rezultatelor recensământului berzei albe din România din anul 2004, desfășurat în cadrul celui de-al VI-lea recensământ internațional al berzei albe. Datele prelucrate și sintetizate au fost trimise, în data de 14 februarie 2005, în Germania, la Kai-Michael Thomsen, coordonatorul recensământului internațional.

Recensământul a fost organizat și coordonat de către Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii „Grupul Milvus” și Societatea Ornitologică Română. Contribuția celor două organizații la recensământ a fost egală (50-50%). Acțiunea a fost sprijinită moral de Ministerul Mediului și de Comisia Monumentelor Naturii de pe lângă Academia Română. Acest sprijin a constat în multe date primite de la diferite organe județene sau locale (APM-uri, ocoale silvice, primării). Datele sintetizate provin de la peste 300 de persoane. Tuturor le mulțumim și pe această cale pentru efortul depus și pentru observațiile comunicate!

Față de recensământul din 1994, numărul localităților investigate s-a extins simțitor. În timp ce la recensământul din 1994 și 1995 numărul localităților înregistrate cu cuiburi de berze a

fost de 778, respectiv 871, în 2004 prezența cuiburilor de barză albă s-a constatat în 1994 localități. Datele provin din 39 de județe ale țării (Tabelul 1). Cele mai multe perechi s-au găsit în județele Satu Mare (462 HPA), Timiș (259 HPA) și Olt (259 HPA). În primul an al recensământului internațional, membrii și voluntarii celor două organizații au identificat 4414 de cuiburi de barză albă. Dintre acestea au fost ocupate 3956 de cuiburi (3876 HPA + 80HE).

În Fig. 1 s-a reprezentat distribuția spațială a valorilor densităților de perechi (StD) pe un carouaj UTM de 10x10 km.

Perechile cuibăritoare au fost identificate în 928 de pătrate (37%) din totalul de 2505 care acoperă suprafața României. Densitatea medie a perechilor (StD) este de 4,17 HPA/100 km². Cele mai multe perechi au fost găsite în localitățile Cristian (28 HPA) și Sânsimion (26 HPA).

Analizând distribuția altitudinală (Fig. 2), se observă că majoritatea perechilor de berze (61,66%) cuibăresc la altitudini cuprinse între 0-200 m. Cea mai mare altitudine la care a cuibărit barza albă în 2004 depășește 900 m (localitatea Bilbor).

Continuare în pag. 2

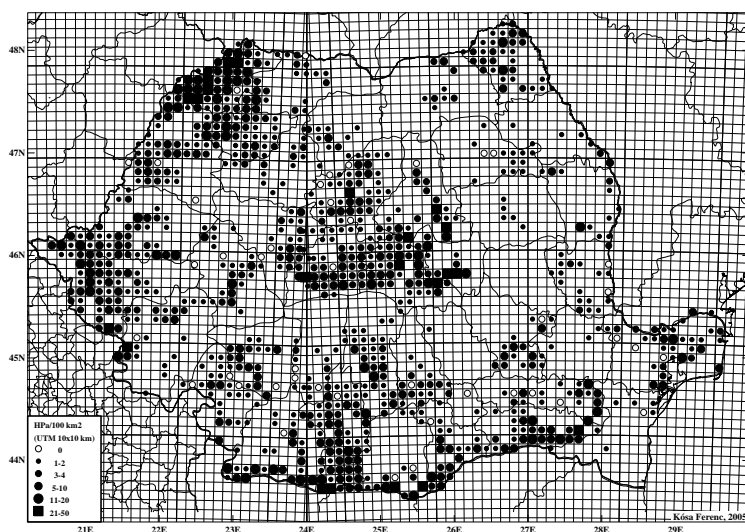

Fig. 1. Distribuția perechilor (HPa) de barză albă în anul 2004 (carouaj UTM 10x10 km)

Continuare din pag. 1

În anul 2004 s-au înregistrat 3516 perechi cu pui (HPm), iar numărul total al puilor (JZG) a fost de 10542. Distribuția numărului de pui/cuib este redată în Fig. 3. În 2004 s-au înregistrat și patru perechi având șase pui zburători! Numărul perechilor cu pui la care nu s-a putut determina cu exactitate numărul acestora (HPx) a fost de 168. Valorile parametrilor de reproducere JZa și JZm au fost 2,72 și 2,998. Procentul perechilor fără pui (HPo%) era de numai 4,95%. Pe baza acestor date putem afirma că anul 2004 a fost un an bun în ceea ce privește cuibăritul speciei în România.

Repartiția cuiburilor în funcție de suport este următoarea: 69,96% dintre cuiburi se găsesc pe stâlpi electrici, 13,55% pe stâlpi electrici cu suport, 6,55% pe hornuri, 4,79% pe șuri și grajduri, 3,49% pe copaci, 1,22% pe acoperișuri și 0,43% pe alte suporturi (ruine, stuf etc.). În ultimii zece ani s-a amplificat tendința berzelor albe de a-și construi cuiburile pe stâlpi electrici. Astfel, în timp ce în anul 1994 raportul cuiburilor construite pe stâlpi era de 45,72%, în anul 2004 acest raport a ajuns la 83,51%! Este îmbucurător faptul că începând cu anul 1996, cu sprijinul S.A. Electrica, s-a demarat și în România acțiunea de montare a suporturilor metalice pentru cuiburile de barză albă, construite pe stâlpi electrici. Numărul suporturilor montate de către S.A. Electrica a ajuns la ~ 1100.

Al VI-lea recensământ internațional al berzei albe continuă și în anul 2005! De aceea, dacă în localitatea Dvs. aveți cunoștință despre prezența/existența unor cuiburi de berze

vă rugăm să trimiteți pe adresa noastră (office@milvus.ro sau fkosa@ciconia.ro) datele legate de locul exact al cuibului (localitate, stradă, număr), suportul cuibului (horn, acoperiș, stâlp electric, șură/grajd, copac etc.), dacă este montat sau nu pe un suport metalic, numărul puilor crescuți și numărul puilor morți, adresa și numele observatorului, precum și data observației.

Chestionarul utilizat pentru recensământ îl veți putea lua și de pe internet, de pe noua pagină web

a berzei albe din România (www.ciconia.ro), unde veți găsi și alte informații despre această specie.

Prescurtări internaționale: HPa – numărul total al perechilor (HPm+HPo), HPm – nr. perechilor cu pui, HPo – nr. perechilor fără pui, HE – cuib cu barză solitară, JZG – numărul total al puilor, JZa – JZG/HPa, JZm – JZG/HPm, StD – „densitatea berzelor”: numărul perechilor (HPa)/100 km².

Kósa Ferenc

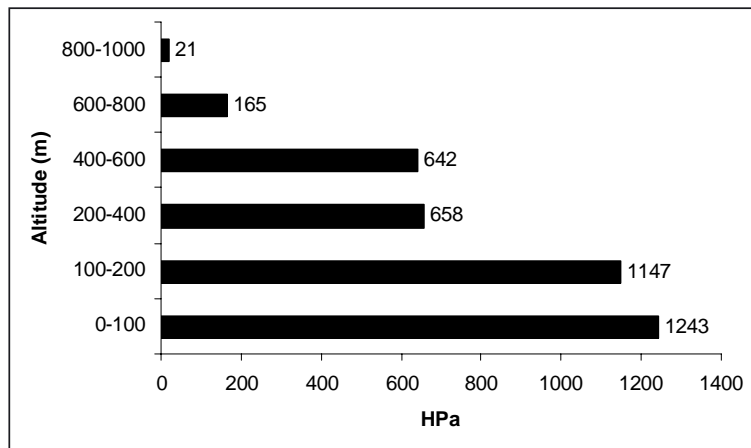

Fig. 2. Distribuția altitudinală a perechilor de berze albe în 2004

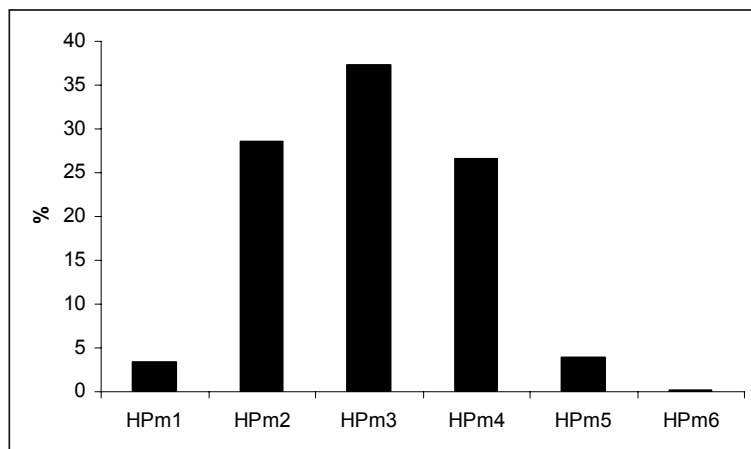

Fig. 3. Distribuția numărului de pui/cuib în anul 2004 (n=3501 HPm)

Continuare în pag. 3

Continuare din pag. 2

Județ	Nr. localități	H	HPa	HPm	HPo	HPx	HE	uH	JZG	JZa	JZm	Stâlp electric %	Stâlp electric cu suport %	Coș %	Acoperiș %	Șură, Grajd %	Copac %	Altele %
Alba	48	59	54	48	4	2	1	4	170	3.15	3.54	67.80	0.00	5.09	1.69	16.94	8.48	0.00
Arad	73	181	158	137	12	9	6	17	473	2.99	3.45	88.95	0.00	8.84	2.21	0.00	0.00	0.00
Argeș	55	122	113	71	1	41	1	8	150	1.33	2.11	79.51	0.00	0.82	0.00	0.00	19.67	0.00
Bacău	6	7	6	3	0	3	0	1	7	1.17	2.33	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bihor	100	170	131	127	4	0	2	37	421	3.21	3.31	49.41	46.47	3.53	0.00	0.00	0.00	0.59
Bistrița-Năsăud	27	33	25	24	1	0	1	7	56	2.24	2.33	66.67	15.15	15.15	0.00	0.00	3.03	0.00
Botoșani	66	114	113	113	0	0	0	1	337	2.98	2.98	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Brăila	4	5	5	5	0	0	0	0	14	2.80	2.80	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Brașov	114	243	209	182	10	17	8	26	610	2.92	3.35	53.49	0.00	23.86	4.53	14.81	1.65	1.65
Buzău	36	59	50	43	2	5	3	6	79	1.58	1.84	79.66	0.00	0.00	0.00	0.00	20.34	0.00
Călărași	52	190	161	157	0	4	3	26	475	2.95	3.03	97.37	0.53	0.00	0.53	0.00	0.53	1.05
Caras Severin	48	113	102	89	9	4	4	7	242	2.37	2.72	79.65	7.08	10.62	1.77	0.89	0.00	0.00
Cluj	25	31	27	20	0	7	0	4	63	2.33	3.15	67.74	29.03	0.00	3.23	0.00	0.00	0.00
Constanța	14	25	21	15	0	6	0	4	38	1.81	2.53	96.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.00
Covasna	42	144	127	119	5	3	7	10	384	3.02	3.23	28.47	22.92	13.89	2.08	30.56	1.39	0.69
Dâmbovița	35	44	39	35	3	1	1	4	100	2.56	2.86	75.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.00	0.00
Dolj	51	179	161	147	7	7	5	13	475	2.95	3.23	94.41	0.56	0.56	2.23	0.00	2.23	0.00
Galați	27	34	27	27	0	0	0	7	70	2.59	2.59	82.35	0.00	0.00	0.00	0.00	17.65	0.00
Giurgiu	43	102	91	77	5	9	5	6	186	2.04	2.42	93.14	0.00	0.00	0.00	0.00	5.88	0.98
Gorj	43	76	69	67	1	1	1	6	182	2.64	2.72	82.89	15.79	0.00	0.00	0.00	1.32	0.00
Harghita	58	183	164	143	14	7	2	17	456	2.78	3.18	26.23	46.45	5.46	1.09	16.94	0.54	3.28
Hunedoara	54	71	62	54	8	0	0	9	176	2.84	3.26	67.60	23.94	1.41	1.41	1.41	4.23	0.00
Ialomița	27	85	71	70	0	1	2	12	195	2.75	2.79	97.65	0.00	0.00	1.18	0.00	1.18	0.00
Iași	10	22	15	15	0	0	1	6	45	3.00	3.00	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Ilfov	2	2	1	0	0	1	0	1	0	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Maramureș	49	79	66	62	4	0	2	11	204	3.09	3.29	78.48	11.39	10.13	0.00	0.00	0.00	0.00
Mehedinți	40	55	45	39	3	3	2	8	90	2.00	2.31	60.00	1.82	0.00	0.00	0.00	38.18	0.00
Mureș	100	148	130	119	9	2	3	15	421	3.24	3.54	31.08	45.95	14.19	3.38	2.70	2.70	0.00
Neamț	15	16	13	11	1	1	0	3	25	1.92	2.27	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Olt	137	290	259	240	17	2	1	30	667	2.57	2.78	97.24	0.00	0.00	0.00	0.35	2.41	0.00
Sălaj	96	165	148	142	5	1	3	14	433	2.93	3.05	61.21	24.24	3.03	2.42	4.85	4.24	0.00
Satu Mare	157	517	462	448	14	0	4	51	1225	2.65	2.73	46.23	35.78	3.48	1.93	11.41	1.16	0.00
Sibiu	103	198	182	143	29	10	2	14	489	2.69	3.42	45.96	2.53	40.40	1.01	8.08	0.50	1.52
Suceava	18	44	32	28	4	0	2	10	77	2.41	2.75	75.00	13.63	9.09	0.00	0.00	2.27	0.00
Teleorman	31	123	103	83	4	16	3	17	208	2.02	2.51	98.37	0.00	0.00	0.81	0.00	0.81	0.00
Timiș	90	283	259	239	16	4	3	21	775	2.99	3.24	80.21	12.01	7.07	0.35	0.35	0.00	0.00
Tulcea	48	127	112	111	0	1	1	14	351	3.13	3.16	98.43	0.00	0.00	0.00	0.00	1.58	0.00
Vaslui	19	39	37	37	0	0	0	2	116	3.14	3.14	51.28	0.00	0.00	0.00	0.00	48.72	0.00
Vâlcea	31	36	26	26	0	0	1	9	57	2.19	2.19	91.67	0.00	0.00	0.00	0.00	8.33	0.00
	1994	4414	3876	3516	192	168	80	458	10542	2.72	2.99	69.96%	13.55%	6.55%	1.22%	4.79%	3.49%	0.43%

Tabel 1. Rezultatele cuibăritului berzei albe în România în 2004

Coaliția Natura 2000 România - sprijin pentru rețeaua Natura 2000 și pentru ariile protejate de interes național

De ce și de când o Coaliție pentru Natura 2000 și arii protejate în România?

În octombrie 2003, la inițiativa WWF, a Fundației pentru Parteneriat și a Societății Ornitologice Române, reprezentanți de la 24 de ONG s-au întâlnit la Miercurea Ciuc pentru a discuta despre Natura 2000 în România. Reprezentanți de la WWF International au făcut prezentări cu privire la situația din Europa, ajutându-ne să înțelegem complexitatea procesului de pregătire a listelor de pSCI și SPA. S-au prezentat primele informații cu privire la rolul pe care l-au avut organizațiile neguvernamentale din Uniunea Europeană în procesul de implementare a Directivelor Habitare și Păsări.

Înțelegând că rolul ONG-ilor poate fi esențial în pregătirea propunerilor pentru viitoarea rețea Natura 2000 în țara noastră și, după aderare, în managementul corespunzător al siturilor, organizațiile prezente au hotărât că este extrem de important să-și unească eforturile pentru a sprijini guvernul în procesul de desemnare a viitoarelor situri Natura 2000. Mai mult decât atât, înțelegând că interesele de dezvoltare economică ar putea să determine neinclusiunea în viitoarea rețea Natura 2000 a unor zone de valoare deosebită, organizațiile participante la întâlnirea de la Miercurea Ciuc au realizat că numai prin efortul unit al mai multor ONG se va

putea influența în mod corespunzător decizia politică pentru apărarea cât mai bună a intereselor de conservare.

Ca urmare, data de 11 octombrie 2003 poate fi considerată ziua de naștere a Coaliției ONG Natura 2000 România, care și-a propus ca țel sprijinirea implementării corespunzătoare și la timp a Directivei Habitare și a Directivei Păsări.

Anul 2004, anul consolidării și a primelor rezultate

În prima parte a anului 2004 WWF Programul Dunăre Carpați, împreună cu ProNatura și Societatea Ornitologică Română organizează primele seminarii pe tema Natura 2000, urmărind în principal transmiterea de informații despre cele două directive pentru ONG-rile din Coaliție, dar nu numai.

La prima Adunare Generală a Coaliției, în mai 2004, se stabilesc principiile de bază ale Coaliției, se elaborează și se aprobă Regulamentul Coaliției, se alege primul Consiliu Reprezentativ și primul Secretariat.

În același an, șapte Grupuri de Specialitate își încep activitatea, elaborând o primă formă a hărților preliminare pentru zone prioritare în viitoarea rețea Natura 2000. Fundația pentru Parteneriat include Natura 2000 ca temă prioritară

**Coaliția ONG
Natura 2000
România**

pentru finanțări, iar membrii Coaliției accesează fonduri pentru patru proiecte. Încep acțiunile de lobby pentru ca implementarea celor două directive să devină o prioritate pentru Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor.

Asociația pentru Protecția Păsărilor și Naturii "Grupul Milvus" și Societatea Ornitologică Română aduc primele contribuții substanțiale la lista națională de viitoare situri Natura 2000, negociind cu MMGA includerea a 57 SPA-uri.

În scurt timp numărul ONG care au aderat la Coaliție ajunge la 36.

Obiective pentru anii 2005 și 2006

Specialiștii din Coaliție depun eforturi serioase pentru a-și aduce contribuția la procesul de desemnare a viitoarelor situri Natura 2000. Pe lângă elaborarea și implementarea de proiecte care să aibă ca rezultat desemnarea de pSCI, s-a început elaborarea unei liste martor (Shadow list), care să permită Coaliției să intervină la Comisia Europeană în cazul în care guvernul nu include în lista oficială de propuneri zone importante din România.

Continuare în pag. 5

Continuare din pag. 4

Se intenționează intensificarea acțiunilor de lobby, mai ales având în vedere faptul că, deși procesul de implementare a celor două directive este foarte întârziat, guvernul pare să nu conștientizeze importanța rețelei Natura 2000. Membrii Coaliției vor comunica insistent mesajul că nedepunerea unei liste cât mai complete de propuneri pentru Natura 2000 poate avea ca rezultat, printre alte măsuri din partea UE, întârzierea alocării Fondurilor Structurale.

În paralel cu acțiunile legate direct de Natura 2000, Coaliția va porni o campanie pentru îmbunătățirea managementului rețelei naționale de arii protejate. Există temerea că, dacă guvernului nu îi pasă de modul în care sunt gospodărite ariile protejate importante ale României, șansele ca viitoarele situri Natura 2000 să fie bine gospodărite sunt minime.

În anul 2004 Uniunea Europeană a devenit mult mai bogată în ce privește capitalul natural prin aderarea celor 10 state din centrul Europei. Coaliția Natura 2000 are convingerea că România, alături de Bulgaria, vor adăuga acestei bogății noi valori unice. Guvernul României are obligația să asigure menținerea acestor valori și să obțină sprijinul Uniunii Europene pentru conservarea lor. Coaliția poate ajuta Guvernul în realizarea acestor obiective, dar nu se poate substitui guvernului. Iar succesul Coaliției depinde foarte mult de profesionalismul și implicarea membrilor săi.

Erika Stanciu
WWF Programul Dunăre Carpați

Lăstunul de mal pe râul Someș

În anul 2004, coloniile lăstunului de mal pe râ-ul Someș au fost inventariate pentru a doua oară între localitățile Dej și Satu Mare. Anterior, în 1999 am parcurs sectorul dintre Florești și Ulmeni, iar în 2000 dintre Arduș și Satu-Mare. Recesământul a fost efectuat între 20-24 august 2004, folosind o canoe ca mijloc de transport. La fiecare colonie am notat numărul galeriilor excavate în acel an, numărul galeriilor săpate (adica predate) și am înregistrat, cu un aparat GPS (Garmin 12CX), coordonatele geografice. Deși în această perioadă majoritatea lăstunilor de mal își părăsiseră coloniile, galeriile folosite în acel sezon de cuibărit erau bine vizibile, fiind posibilă aprecierea corectă a numărului de perechi cuibăritoare.

Datorită structurii malurilor abrupte, prielnice pentru săparea cuiburilor, coloniile de pe Someș conțin de regulă numai câteva rânduri de galerii, dar sunt foarte lungi, uneori chiar de 2-300 metri. Contrar situației de pe alte râuri, studiate din acest punct de vedere (de ex. Tisa), unde răspândirea speciei este restrânsă, în primul rând de prea puține locuri de cuibărit, râul Someș abundă în maluri abrupte. Prezența și abundența lăstunilor de mal este influențată și de alți factori, cel mai probabil și de lipsa zonelor umede și a pădurilor de luncă de-a lungul râului.

În total am numărat 8031 galerii, care (folosind procentul general de ocupare de 60%)

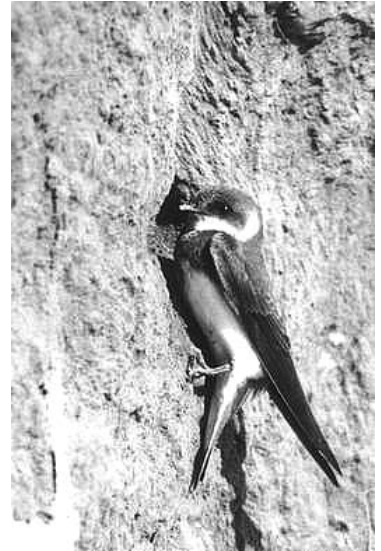

Foto: Szép Tibor

înseamnă 4818 de perechi cuibăritoare. Mărimea medie a coloniilor a fost 130.

Față de recensămintele anterioare se remarcă o creștere a numărului de perechi pe amândouă porțiuni ale râului. Între Dej și Ulmeni creșterea era de 1050 cuiburi și paralel a crescut și numărul coloniilor. În cazul porțiunii dintre Arduș și Satu Mare creșterea cu 400 de cuiburi a fost însoțită de diminuarea numărului de colonii.

Deși specia nu este foarte sensibilă la perturbații, totuși considerăm că numărul ridicat al carierelor de exploatare, situate de multe ori vis-a-vis de colonii, reprezintă un factor de risc real, mai ales în faza de săpare/împerechere și de depunere a ouălor. Păsările sunt deranjate uneori și de pescarii care stau deasupra sau în fața coloniilor.

Szabó D. Zoltan
Vinkler Tivadar

Știri scurte

✈ În data de 23 martie 2005 Faluvégi József ne-a raportat datele referitoare la un exemplar adult de șorecar comun (*Buteo buteo*) care purta pe picior un inel din Grecia. Pasărea a fost împușcată la începutul lunii februarie a.c. (fără dată exactă) în zona Petrilaca-Luduș județul Mureș (46°23'00" N 24°08'00" E). Luând legătura cu centrala ornitologică din Grecia am aflat că pasărea de sex feminin a fost inelată de către Hellenic Wildlife Hospital în localitatea Nemea, Korinthia - Peloponnisos (37°49'10" N 022°39'50" E) în data de 1 martie 2004. Pe lângă aceste informații am aflat că exemplarul a fost găsit epuizat pe insula Rodos în februarie 2004 iar după tratamentul aplicat a fost marcat și eliberat. Pasărea a parcurs astfel, de la locul inelării la cel al recapturării, o distanță de 960 km, 7° în direcție N, intervalul fiind de 337 zile. Șorecarul comun este o specie protejată de lege și considerăm regretabile circumstanțele prin care a fost găsit acest exemplar după ce a trecut cu succes printr-o reabilitare în cartierul de iernare.

✈ După ce am intrat în posesia datelor de la colegul Dan Ionescu cu privire la regăsirea unei rațe mici (*Anas crecca*) cu inel din Polonia, am contactat Polish Academy of Sciences Gdansk, care coordonează inelările din țara respectivă. Exemplarul a fost vânat de către vânătorul Popa Cornel în data de 14 martie 2005 lângă localitatea Gruia, județul Mehedinți (44°16'13.5" N, 22°42'10.9" E). Datele trimise din Polonia arată

că pasărea a fost inelată de către Jeziorsko R. Wlodarczk, în data de 11 septembrie 2003, ca exemplar tânăr (1y), de sex masculin, în zona Zb. Jeziorsko, Tadow Gorny - Warta Lodzkie (51.46 N, 18.38 E).

✈ O barză albă inelată la Ciumești (47.40N, 22.20E, jud. Satu Mare) de către Szabó D. Zoltán, la data de 10 iunie 2003, a fost revăzută după 727 de zile, de către Franziska Arici, în 5 iunie 2005, în nord-vestul Turciei, la 2 km nord de satul Gölyazi, lângă Lacul Uluabat (40.10N, 28.41E) pe o pajiște proaspăt cosită. Barza, purtând inelul color ELSA, cu inscripția ROB 70096, a putut fi observată și în data de 6 iunie, timp de mai mult de o oră în același loc, hrănindu-se cu șoareci (4 șoareci/oră). Distanța între locul de inelare și locul de regăsire este de 975,7 km.

✈ 19 pui de pescăruși cu cap negru (*Larus melanocephalus*) au fost inelați, în colonia de la Sărături Murighiol, în 14 iulie 2004 de către Kiss J. Botond și Sándor D. Attila. Una dintre aceste păsări a fost văzută de două ori - în 7, respectiv 9 martie 2005 - în Spania, Tarragona (41.04N 1.03E) când s-a reușit și citirea inelului de către Renaud Flamant.

✈ În dupăamiaza zilei 26 Octombrie 2004, în partea dinspre localitatea Vadu a Grindului Saele, a fost observat un grup de apr. 150 exemplare de călifari roșii (*Tadorna ferrugines*). După puțin timp 120 de exemplare și-au luat zborul în direcția vestică. Observatori: Koczka András, Mádi Péter, Pánya Csaba, Török Hunor Attila (ornitologi din Ungaria).

Dumbrăvioara satul berzelor

Activitățile desfășurate în Dumbrăvioara s-au concentrat pe confecționarea și montarea panourilor de informare sub cuiburile de barză și pe amplasarea camerei de monitorizare la un cuib de barză din localitate.

Panourile de informare, 14 la număr, au fost confecționate din lem de un colaborator din sat și au fost amplasate de membri Milvus cu ajutorul copiilor și colaboratorilor locali. Fiecare panou conține informații privitoare la data sosirii berzelor, numărul puilor scoși precum și data plecării familiei de berze.

În ciuda unor probleme tehnice am reușit amplasarea camerei de supraveghere la cuibul de barză și acum, vizitatorii muzeului berzei (deocamdată găzduit de Muzeul Etnografic și al Satului din Dumbrăvioara) pot urmări imagini pe viu din cuibul de barză.

A avut loc și premiarea concursului de desene. Toți cei 22 de participanți au primit diplome și materiale informative, iar cei trei câștigători au primit și frumoase premii constând în reviste și cărți.

Toate aceste activități au fost mediatizate la nivel local și național, au fost realizate știri de radio și televiziune, respectiv s-au scris mai multe articole în ziarurile locale și naționale.

Ce urmează:

- sunt în curs de finalizare materialele de informare care vor fi expuse în muzeu sau vor fi distribuite localnicilor și vizitatorilor;
- este în toi organizarea festivalului berzei din Dumbrăvioara, care va avea loc în data de 2 iulie.

Domahidi Zoltán

Acvila țipătoare mică – specie simbol a Carpaților

Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii "Grupul Milvus" a inițiat acest proiect care se derulează între Martie-Octombrie 2005 cu suportul financiar al WWF Austria – Danube-Carpathian Programme.

În acest proiect sunt implicate și alte țări precum Ucraina, Ungaria, Slovacia, Republica Cehă și Polonia, având ca obiective principale elaborarea unui plan de acțiune (Action Plan) pentru conservarea speciei în regiunea Carpatică și adoptarea conceptului de "specie simbol" pentru unele comunități locale.

Printre alte obiective putem aminti: recensământ amplu în România și Ucraina pentru evaluarea populației acestei specii, înființarea unui grup de lucru alcătuit din specialiști ai păsărilor răpitoare din regiune și folosirea acvilei țipătoare mici (*Aquila pomarina*) ca specie umbrelă pentru conservarea habitatelor și altor specii.

Între 7-8 Aprilie la Tg.-Mureș a avut loc prima întrunire a țărilor implicate în proiect, unde au luat parte, pe lângă membrii Grupului Milvus, reprezentanți din Ucraina, Ungaria și Slovacia. La această dezbatere fiecare dintre participanți a prezentat situația actuală a acvilei țipătoare mici în țara lor, după care s-a decis utilizarea unei metode

standard care va fi folosit pentru recensământul speciei în România și Ucraina.

Tot aici s-au făcut primii pași în privința întocmirii bazei de date necesare elaborării planului de acțiune care să ia în considerare atât aspecte din biologia speciei (preferințele de habitat) cât și factorii periclitanti și metodele de diminuare a acestora.

În mijlocul lunii mai am început și recensământul în care, pe parcursul derulării lui, vom fi ajutați de către colegii din Slovacia și Ungaria. În scopul popularizării proiectului, vom edita tricouri, un poster și o broșură despre acvila țipătoare mică. Despre demersurile și rezultatele acestui proiect vă vom ține la curent în numerele viitoare al revistei Migrans.

Daróczi J. Szilárd

Recensământul a trei specii de păsări răpitoare în M-ții Apuseni

Primul proiect privind distribuția acvilei de munte (*Aquila chrysaetos*) în munții Apuseni a început încă în 2001. În decursul anilor următori acest proiect s-a dezvoltat într-un program amplu. Numărul habitatelor monitorizate, prielnice pentru cuibărirea acestei specii a crescut treptat din an în an.

Anul acesta am început recensământul a altor două specii: șoimul călător (*Falco peregrinus*) și buha (*Bubo bubo*), care trăiesc în habitate asemănătoare cu cele preferate de acvila de munte. Anul acesta ne-am propus să vizităm 42 de zone stâncose, din care până în momentul de față au fost controlate 29, confirmând astfel prezența a 12 perechi de acvile de munte. La ieșirile pe teren au participat 6 voluntari. Proiectul este cofinanțat în acest an de British Ornithologists Union (BOU).

Komáromi István
Kovács István
Kiss Réka

Foto: Komáromi István

Locuri de vizitat

Piatra Secuiului,
Rîmetea

Piatra Secuiului este situată în partea estică a Munților Apuseni (jud. Alba) făcând parte din Munții Trascăului. Locul poate fi accesat din valea Arieșului trecând prin satul Buru, sau din Aiud trecând prin Cheile Vălișoarei în direcția Rîmetei. La poalele muntelui, într-un peisaj pitoresc, se află una din cele mai frumoase localități din țară, Rîmetea. Satul este foarte vestit datorită arhitecturii sale unice, cu puternice influențe săsești, și a peisajului deosebit în care se află. Rîmetea a obținut, în 1999, medalia "Europa Nostra", fiind singura localitate din țară care a primit o astfel de distincție. Centrul comunei este declarat "rezervație de arhitectură". Aici putem să ne cazăm sau să ne luăm provizii. Tot de aici pornesc cele mai multe poteci marcate către Piatra Secuiului, Ardașcheia sau vârful Ugerului.

Din punct de vedere geologic Piatra Secuiului (1118 m) este formată din structuri calcaroase, din acestea rezultând un relief particular.

Pemunții din jurul Depresiunii Trascăului, în locuri expuse spre sud, sud-est și est, găsim gorunete (*Querceta petraea*), iar în expoziții nordice făgete (*Fageta silvaticae*). În Valea Pleșorii, lângă satul Colțești, în vale și în partea inferioară a pantei se găesc făgeto-carpinete (*Carpineto-Fageta*), iar pe culmi

și în partea superioară a pantei, gorunete. În urma tăierilor rase, repetate, speciile valoroase de gorun și fag au fost înlocuite de carpen.

Pe calcare abrupte s-au dezvoltat și păduri de stâncării, păduri care formează spre stânci limita naturală, edafico-oroografică. În astfel de expoziții sudice, sud-vestice, vestice și estice se găsesc păduri luminate de tei și frasin cu bârcoace și corn (Gergely 1962).

În Valea Muntelui, lângă satul Colțești sunt plantații de pin (*Pinetum silvestri-nigrae*) în expoziție sudică, pe o pantă de 45°.

În zonele mai joase, dominate de *Arrhenatherum elatius*, sunt larg răspândite în depresiunea Trascăului pajiști mezofile care ocupă suprafețe întinse, intercalate între culturi (Gergely 1964).

Plante rare menționate de Gergely și Rațiu (1962) sunt *Saponaria bellidifolia* și *Quercus calvescens*, iar chiar pe Piatra Secuiului au găsit *Rhamnus cathartica*, *L. f. dahuricaeformis* și *Artemisia lobelii*. Dintre plantele menționate pe listele Natura 2000, conform literaturii de specialitate se găesc *Dracocephalum austriacum*, *Pedicularis exaltata*, *Serratula lycopifolia* (Săvulescu 1952). Din cauza lipsei de cercetări botanice recente, nu putem nega,

nici confirma existența actuală a plantelor menționate.

Amfibienii sunt bine reprezentați prin mai multe specii de broaște și tritoni. Pe stânci putem observa încălzându-se la soare exemplare de șopârlă de zid (*Podarcis muralis*) iar pădurile dimprejur oferă un habitat potrivit pentru șarpele lui Esculap (*Elaphe longissima*).

Avifauna acestui loc este foarte bogată, reprezentată prin numeroase specii. În zilele cu cer senin apar, înălțându-se în aer, mai multe specii de păsări răpitoare ca acvila de munte (*Aquila chrysaetos*), șorecarul comun (*Buteo buteo*), vânturelul roșu (*Falco tinnunculus*) dintre care unele cuibăresc pe stâncile dimprejur.

Ca specii de păsări cuibăritoare le putem aminti pe cele care sunt tipice habitatelor stâncoase, dintre care mai interesante sunt: buha (*Bubo bubo*), drepnea mare (*Apus melba*), mierla de paitră (*Monticola saxatilis*), fluturașul de stâncă (*Tichodroma muraria*) și presura de munte (*Emberiza cia*).

Alte specii cuibăritoare importante sunt: ciuful (*Otus scops*), cristelul de câmp (*Crex crex*), sfrâncioc mare (*Lanius excubitor*). Putem observa și exemplare care ierneaază aici, cum ar fi brumăriță de stâncă (*Prunella collaris*).

Piatra Secuiului se află pe un

Continuare în pag. 9

Continuare din pag. 8

coridor de migrație, deoarece acolo apar în pasaj, în număr mai mare, păsări răpitoare diurne și berze, folosind pentru zborul planat curenții de aer ascendenți care se formează în zonă.

Ca mamifere, pe lângă mai multe specii de rozătoare mici din zonă, putem aminti nevăstuica (*Mustella nivalis*), bursucul (*Meles meles*), jderul de piatră (*Martes foina*), chițcanul de pădure (*Sorex araneus*), ariciul (*Erinaceus concolor*), iepurele de câmp (*Lepus europaeus*), vulpea (*Vulpes vulpes*) și căprioara (*Capreolus capreolus*), iar peșterile oferă loc de refugiu pentru mai multe specii de lilieci.

În ciuda faptului că acest loc prezintă numeroase valori naturale el nu are nici un statut de protecție. În anul trecut am propus desemnarea regiunii ca pSPA (Arie de Protecție Specială Avifaunistică, sit Natura 2000).

Komáromi István

Bibliografie

GERGELY, J. și RAȚIU, F. 1962a: Plante rare în Flora Munților Trascăului. Contribuții Botanice, 151-154.

GERGELY, J. 1962b: Contribuții la studiul fitocenologic al pădurilor din partea nordică a M-lor Trascăului. Contribuții Botanice 263-293.

GERGELY, J. 1964: Pajiști mezofile din Depresiunea Trascăului. Contribuții Botanice, 225-228.

SĂVULESCU, T. (edit.) 1952: Flora Republicii Populare Române, Ed. Academiei RPR.

Pagube provocate de urs în satul Ormeniș

Până în prezent în cadrul proiectului "Carnivore și oameni: este posibilă conviețuirea lor pașnică în România?" am studiat numeroase cazuri de pagube provocate de urși. Am dori să facem câteva precizări legate de cele relatate în mass-media în legătură cu incidentul întâmplat în data de 24 octombrie 2004 în satul Ormeniș (jud. Mureș). Iată cum a fost relatat cazul de către ROMPRES:

Pui de urs ucis cu bâte și topoare, Târgu Mureș, 25 oct. /Rompres/ - Localnicii din localitatea Ormeniș au ucis cu bâte și topoare, în noaptea de duminică spre luni, un pui de urs care a terorizat satul și a provocat pagube în câteva gospodării, transmite corespondentul Rompres. Oamenii din Ormeniș au fost alertați duminică nopatea de zgomotele făcute de un pui de urs care le-a vizitat gospodăriile. În drumul său, ursul a mușcat un porc și a zgâriat un câine, după care s-a retras în pădure. Speriați însă că animalul va reveni, sătenii s-au înarmat cu cu bâte și topoare, i-au luat urma și l-au ucis. Localnicii susțin că, până anul trecut, prin satul lor nu a trecut nici un urs, însă în această toamnă urșii au atacat destul de des stupii de albine. Puiul de urs a fost transportat la Direcția Sanitar Veterinară Mureș, care va stabili dacă animalul a fost sau nu turbat. Totodată, animalele domestice mușcate de urs vor fi ținute sub supraveghere timp de zece zile. DSV urmează să stabilească dacă puiul de urs a reprezentat un pericol pentru sat și dacă a fost turbat. În caz contrar, localnicii din Ormeniș vor fi buni de plată, mai ales că animalul este ocrotit de lege, iar

valoarea lui este estimată la 100 de milioane de lei. ROMPRES

Cu o săptămână după eveniment ne-am deplasat la fața locului și l-am căutat pe Marcovici Victor, săteanul în a cărui curte s-au petrecut presupusele pagube.. Discuția cu respectivul a scos la iveală mai multe detalii interesante:

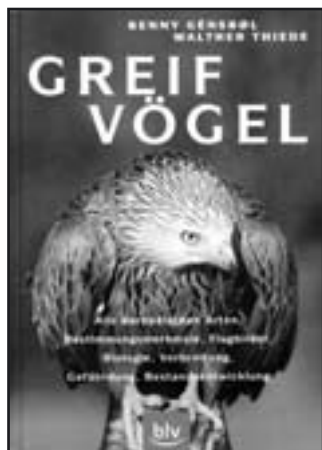
1. În primul rând evenimentul s-a petrecut ziua la ora 13.00 (și nu noaptea, cum a fost prezentat de presă). Acest detaliu nu este deloc neglijabil, având în vedere că casa respectivă este situată pe strada principală (și implicit și cea mai aglomerată) a satului. Mai mult, curtea din spate se deschide într-o grădină comună, despărțită de încă două străzi și rânduiri de case de pășune. Asta înseamnă practic că puiul de urs a trecut printre aceste două rânduri de case și străzi, a intrat în grădina comună și de acolo în curtea gospodarului – și toate acestea în plină zi. Orice părere am avea despre urși, acest lucru e greu de imaginat. Și sătenii prin curtea cărora a trecut ursul au remarcat comportamentul ciudat al acestuia. Explicația acestui comportament a fost aflată mai târziu și de către săteni și confirmată de paznicul de vânătoare: tocmai atunci în pădurile din împrejurimi se vânau mistreți la goană, iar ursulețul surprins a încercat să scape din goană în direcția satului. La început vânătorii au crezut că este vorba de un mistreț rănit și au pornit după el.

2. Din grădina comună din spate ursul a pătruns în curtea păsărilor și s-a izbit de poarta care separa aceasta de curtea casei. Deși poarta s-a deschis, ursul nu a intrat în curtea casei. Prima care a observat ursul în curte a fost soția proprietarului, soțul a fost alertat

Continuare în pag. 12

Recenzie

Greif Vögel. Benny Génsbøl, Walther Thiede. BLV Verlagsgesellschaft mbH, München 2004. 414 pagini, 184 fotografii, 97 planșe colorate, 44 hărți de distribuție, 43 tabele și 37 grafici.

Această carte apărută la sfârșitul anului trecut în limba germană, vine în primul rând în ajutorul aceluia care sunt interesați de păsările răpitoare. Lucrarea combină foarte armonios descrierile amănunțite ale fiecărei specii cu planșele de determinare a acestora. Putem astfel considera atât un determinant ilustrat cât și o carte cu o sumedenie de informații diversificate.

În partea introductivă autorii vorbesc despre caracteristicile morfologice ale acestui grup de păsări, despre modul de procurare a prăzii, acomodarea lor la diferite condiții de viață și la diferitele tipuri de zbor pe care le utilizează. Tot în parte introductivă sunt prezentate semnificațiile abrevierilor folosite în text și explicații cu privire la hărțile de distribuție.

Un mic capitol este destinat, cu

ajutorul hărților ilustrate despre cele mai importante căi de migrare din Europa și Asia Mică, informațiilor despre migrația păsărilor răpitoare. Totodată la acest capitol sunt prezentate și tabele despre efectivele care au fost înregistrate în diferite perioade ale migrației în locurile de aglomerare cum ar fi Gibraltar, Kfar Qassem (Israel), strămtorea Bosfor, Suez, etc.

Urmează capitolul despre biologia de reproducere a speciilor, cu diferitele caracteristici în parte, de la modul de construire a cuiburilor, prin depunerea și eclozarea pondei până la îngrijirea și maturizarea puilor precum și randamentul și succesul de reproducere.

Este de remarcat și ultima parte a părții introductive, unde se vorbește despre factorii periclitanti din trecut și din prezent care au diminuat și diminuează efectivele acestor păsări (persecutare directă și indirectă) dar și despre metodele de diminuare a acestora.

Ultima pagină din capitol cuprinde un tabel cu situația efectivelor păsărilor răpitoare din Palearticul de Vest din zilele noastre. Consultând tabelul putem afla că în această regiune cea mai numeroasă specie este șorecarul comun (*Buteo buteo*) cu 900.000 – 1.000.000 perechi. Sesizăm cu regret, că gaia neagră (*Milvus migrans*) (specie comună peste tot în Europa până în anii '70) are o populație de doar 85.000 – 150.000 de perechi și aflăm că cea mai rară specie a regiunii este acvila iberică (*Aquila adalberti*) cu un efectiv de 175 perechi, acesta reprezentând totodată și populația globală al speciei!

În carte sunt citate toate cele 51

de specii de păsări răpitoare care se pot întâlni în Palearticul de Vest, astfel și specii ca viesparul asiatic (*Pernis ptilorhynchus*), vulturul african (*Torgos tracheliotus*), uliul cântător din Africa (*Melierax metabates*), etc.

Acest al doilea mare capitol este dedicat descrierilor amănunțite despre fiecare specie în parte, urmărind ordinea taxonomică.

Astfel este prezentată distribuția speciei și subspeciilor lor (dacă este cazul), numărul efectivului, schimbările care s-au produs sau se produc în populație (fluctuații), migrația, preferințele de habitat, vocea, biologia de reproducere, migrația, tehnica de vânatoare și hrana. Distribuția este ilustrată și cu o hartă care prezintă zona de cuibărit, cartierele de iernare sau unde specia este sedentară (dacă este cazul) dar și un tabel cu numărul efectivelor și tendința populației (stabilă, în regres, în creștere) din fiecare țară în parte.

În afara textelor cu informații recente și de mare profesionalitate, toată cartea se bucură de bogatele ilustrații fotografice de calitate excepțională, care prezintă secvențe din viața acestor păsări în cadrul lor natural, semnate de renumiți fotografi ai păsărilor răpitoare cum ar fi Hadoram Shirihai, Pekka Helo, John Larsen și chiar autorul Benny Génsbøl.

După partea în care au fost prezentate speciile, se evidențiază latura de determinant al lucrării prin introducerea descrierii amănunțite a tuturor părților corpului păsărilor (pene de acoperire mici, mijlocii, mari ale aripii, inclusiv numerotarea remigelor etc.), atât pe exemplare în

Continuare în pag. 11

Continuare din pag. 10

zbor cât și pe pasărea așezată. Tot aici sunt enumerate anvergurile aripilor la fiecare specie cuprinsă în text, forma siluetelor de zbor, proporțiile dintre diferite părți corporale și altele.

Ultimul capitol, care ajută la determinări, prezintă o sumedenie de planșe colore, cu o grafică frumoasă despre fiecare specie unde sunt incluse toate tipurile și varietățile de colorit al tinerilor, subadultilor, masculilor și al femelelor adulte. Astfel, la viespar (*Pernis apivorus*) găsim un număr de 11, la șorecarul comun (*Buteo buteo*) 13 ilustrații numai și numai despre diferitele tipuri de penaj și colorit la păsările tinere.

Speciile care seamănă mult între ele și sunt ușor confundabile în zbor au planșe cu desene de comparare. De exemplu sunt patru planșe pentru compararea păsărilor tinere și adulte în cazul viseparului, șorecarului comun, șorecarului mare (*Buteo rufinus*) și celui încălțat (*B. lagopus*).

Este de remarcat și faptul că în cazul acvilelor mari și al vulturilor, desenele prezintă ciclurile de năpârlire corespunzătoare penajului fiecărei vârste în parte.

Cartea se încheie cu o bogată bibliografie de referință (care cuprinde în mare măsură lucrări și publicații apărute recent) menită să pună în cunoștință cititorii cu cele mai însemnate lucrări în domeniu și care sunt împărțite pe specii. Aceasta este urmată de mulțumirile adresate de către autori colaboratorilor care au pus la dispoziția lor diferitele date din țara lor.

Cele referitoare la numărul efectivelor speciilor clocitoare din România au fost citate din

publicația editată de către Asociația Grupul Milvus: Daróczy J. Szilárd & Zeitz Róbert (2003) - Guide for Protection of Diurnal Birds of Prey in Romania, completate cu date recente.

Singurul aspect nemulțumitor, pe care îl putem considera ca o eroare a lucrării, este legat de ilustrațiile privind hărțile de distribuție a speciilor. De exemplu, conform hărții, viesparul cuibărește în România doar în interiorul lanțului Carpat, în Transilvania și SE-ul țării, când știim că prezența speciei, ca pasăre clocitoare, este confirmată atât din Moldova cât și din Câmpia de Vest. Deși cuibăritul găii roșii (*Milvus milvus*) nu a fost reconfirmată în ultimii ani la noi și România nici nu figurează în tabelul cărții între țările care dispun de populații ale speciei, harta indică o distribuție largă la noi în țară, atât în Dobrogea, Moldova, Transilvania, cât și în zona județului Timiș.

Astfel de greșeli sunt însă mai numeroase în hărți, dintre care sunt de amintit lipsa totală a eretelui de stof (*Circus aeruginosus*) și a vânturelului de seară (*Falco vespertinus*) din jumătatea vestică a țării, când știim că aceste zone dispun de numeroase perechi ale acestui erete iar populația de vânturel de seară este poate cea mai numeroasă, la nivel de țară, chiar în această parte a României.

Unele greșeli sunt datorate, pe de o parte, probabil neatenției în redactare, cum ar fi în cazul uliului cu picioare scurte (*Accipiter brevipes*) a cărui hartă este identică cu cea a vânturelului de seară, iar pe de altă parte utilizării de către autori a unor hărți din publicații mai vechi despre distribuția speciilor de la noi

(foarte probabil Weber P. - edit - 1994 Atlasul provizoriu al păsărilor clocitoare din România).

Lipsurile acestei lucrări sunt aproape inexistente, cu unele mici excepții care derivă, cu mare probabilitate, din lipsa persoanelor care ar fi putut contactate pentru a procura de la ele date despre specii din Republica Moldova, Bosnia și Herzegovina.

Foarte probabil, această carte (sau o versiune reîmbunătățită și detaliată) va vedea lumina tiparului în viitorul apropiat și în limba engleză, adresându-se astfel unui public mult mai larg, atrăgând totodată un număr mult mai mare de adepți ai ei.

Este o carte care perseverează în a aduce în fața tuturor iubitorilor ornitologiei – sub o formă ilustrativă și grafică de excepție – o valoare de prețuit. O recomandăm tuturor ornitologilor care vor să afle mai multe informații despre păsările răpitoare, pentru cei care doresc să progreseze în determinarea lor, dar cartea nu poate să lipsească de pe rafturile niciunui dintre colecționarii de determinatoare!

Daróczy J. Szilárd

de țipetele ei. Grajdul porcilor se află într-un colț al curții păsărilor, cu un spațiu de ieșire, ridicat la o înălțime de 50 de cm deasupra solului. Intrarea în curtea păsărilor dinspre grădina comună se poate face numai trecând lângă grajd. Este firesc că observând ursul, proprietarul s-a gândit imediat la porcii lui – mai târziu s-a observat și o zgârietură sângerândă la nivelul sprâncenii unuia dintre porci.

Apucând o bucată de lemn (folosită la prepararea lăturii pentru porci) care era în apropiere, gospodarul a încercat să alunge ursul din curtea păsărilor. Ursul a și încercat să scape în direcția grădinii comune din spate, dar negăsind probabil ieșirea, a luat-o spre colțul curții, direct spre câinele care era legat acolo. După spusele lui Marcovici Victor, ursul a „îmbrățișat” pentru un scurt timp câinele (fără a-l răni), după care i-a dat drumul și, găsind în sfârșit poarta, a ieșit în grădina din spate. Între timp au sosit și „întăririle” în persoana vecinului (alertat de soția

speriată), înarmat cu un par și s-a alăturat gospodarului care alerga ursul printre cocenii de porumb. Ursul încerca să scape, dar când dintr-o dată s-a trezit cu vecinul în fața sa, trecând printre picioarele acestuia, l-a trântit la pământ. După spusele vecinului, puiul de urs s-a oprit cu vreo 10 metri mai încolo, s-a uitat înapoi, după care a continuat să alerge, fără să-l atace. Până la urmă a reușit să treacă prin curtea unei case învecinate, ajungând astfel pe strada principală a satului. Conform lui Marcovici Victor, la momentul respectiv erau adunați deja vreo 30 de localnici – unii înarmați cu bâte – și au început să fugărească ursul. Acesta mai întâi a încercat să se urce pe panta abruptă a unui deal care se înalță desupra satului, dar s-a rostogolit înapoi, ajungând din nou pe drumul principal. După observațiile făcute pe fața locului, panta nu era foarte abruptă, astfel încât un animal sănătos nu ar fi putut urca pe ea.

3. Potrivit celor întrebați, până la urmă ursul tot a reușit să scape din sat pe o potecă lăturalnică. Începând din acest moment, localnicii care au stat de vorbă cu noi nu mai știau exact ce a urmat. După scurt timp însă au apărut doi vânători, care aduceau cadavrul puiului de urs. Unul dintre ei se interesa de câinele său, dacă a fost văzut de săteni. Mai târziu a apărut și paznicul de vânătoare, iar cadavrul a fost pus într-o mașină și luat din sat. În curând au sosit și reporterii PROT V Tîrgu-Mureș și i-au intervievat pe săteni.

Atât ne-au declarat cei direct implicați în incident. Evenimentul prezentat în media este diferit în multe privințe de acestea:

1. În primul rând potrivit ROMPRES puiul de urs a „terrorizat satul și a provocat pagube în câteva gospodării ...a mușcat un porc

și a zgâriat un câine” în timpul nopții. Prezența ursului pe timp de noapte în sat creează impresia unui prădător (capabil de a “terroriza” satul), care evident are ca țintă animalele domestice – o imagine mult mai apropiată de cea întipărită în conștientul publicului larg decât cea a unui pui de urs vrednic de compătimit, fugărit mai întâi de vânători, iar apoi de săteni. Dincolo de cele amintite, o săptămână mai târziu, în timpul vizitei noastre, nici porcul, nici câinele nu prezentau nici un fel de rană.

2. Partea relatării apărute în știrile la televizor, potrivit căruia sătenii așteptau toată noaptea apariția în sat a ursoaicei, în căutarea puiului ei, provine, cel mai probabil, din faptul că reporterul a menționat o asemenea posibilitate. În realitate, sătenii nu se temeau de așa ceva.

3. Conform sătenilor (contrar celor afirmate de presă), anul acesta urșii nu au provocat nici un fel de pagubă – nici în recoltă, nici la stupii de albine.

4. Ipoteza ca ursul să fi fost turbat probabil provine dintr-un caz extrem de mediatizat de presă (atacul ursului turbat din cartierul Răcădău - Brașov). De altfel, potrivit analizelor efectuate de Direcția Sanitar Veterinară Mureș se poate afirma cu certitudine că ursul nu avea rabie. Mai mult, dl. Dr. Cucoran ne-a declarat neoficial că ursul de 80-90 de kg prezenta plagă la nivelul lobului frontal și a celui occipital - de fapt acestea erau complet distruse prin urmare a mai multor lovituri consecutive aplicate în regiunile respective – cauzând moartea animalului (puiul de urs nu prezenta plăgi provocate prin împușcare).

Kecskés Attila
Domokos Csaba

Migrans

Publicația Asociației pentru Protecția Păsărilor și a Naturii "Grupul Milvus"
Apare la fiecare trei luni

Redactor:

Kelemen A. Márton

Tehnoredactor:

Farkas Sándor

Corectură lingvistică:

Corneliu Câlțea

Adresa:

Op. 3, Cp. 39.

540620 Tîrgu-Mureș, România

Tel./fax: +40-265-264726

E-mail: office@milvus.ro

Web-site: www.milvus.ro

ISSN 1454-0290